

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus Biennalis Studii Canonici, Sive Succincta Et
Methodica Sacrorum Canonum Explanatio**

Engelhard, Johann Martin

Moguntiae, 1700

Titulvs VI. De Judæis, Saracenis & eorum servis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63255](#)

TITULVS VI.

De

Judæis, Saracenis & eorum servis.

QUÆRES 1. Quid sit infidelitas, & quotplex? Respond. Infidelitas est abnegatio fidei, vel in totum vel ex parte. Estque triplex.

Paganismus, Judaismus & Hæresis. Paganismus est error sive iecta repugnans fidei scriptæ & negans omnne Mysterium revelatum, unde Pagani vocantur, qui non credunt ulli veritati à Deo revelatæ; quales sunt Saraceni, id est Turcæ, Tartari, Persæ, Arabæ, Ægyptij, &c. Sic dicti à Sarâ uxore Abrahæ, quanquam ab Agar ejus Ancillâ, Ismaelis matre originem traxerint. can. recurrat, & can. dixit Sar. c.32.q.4. unde ab initio Agareni vocabantur; verum ne viderentur ab ancilla descendere, nomine Agarenorum deposito, scilicet Saracenos appellabant, ut sic ignominiam declinarent, & labem originis tegerent. Judaismus est error legem tantum Mosai- cam sectantium novo testamento rejecto, unde Iudei à tribu Iuda vocantur, qui Veteri Testamento ad litteram insistunt, fidem autem in Christum Messiam in Nov. Test. revelatam rejiciunt, quem stulti venturum credunt cum iam natum occiderint.

QUÆRES 2. An licita sit fidelibus cum infidelibus communio? Respond. Cum utrisque tam Iudæis quam Saracenis, omnis communicatio fidelibus prohibetur præsertim in divinis, ita ut illorum sacrificiis & superstitionis ritibus approbando vel cooperando interesse nequeant; similiter & in politicis. unde prohibetur: Primo, coabitatio

idque

idque sub pœna excommunicationis: cap. 5. b.t. **S**econdo, Ingressus & usus ejusdem balnei, uti & receptio Medicinarum ab iis præparatarum, casu gravissimæ necessitatis excepto. **T**ertio, Convivia inhibentur, ita ut eos nec liceat invitare nec ad invitationem factam eorum convivia frequentare. **Q**uarto, Non licet Christiano servire iudeo, aut ei famulatum assiduum exhibere. **Q**uinto, Prohibentur Christiani Judæis publica conferre officia, cap. 16. b.t. cum durum sit ut blasphemus in Christum, in Christianos exerceat potestatem. **S**exto, Prohibentur Christiani sub pœna excommunicationis latæ sententiæ Turcis aliisque infidelibus etiam extra tempora belli arma deterre, ne Christiani nominis hostes ad nos debellandos reddantur expeditiores cap. 13. & extravag. 1. inter comm. b.t.

QUÆRES 3. An liceat principibus Christianis Synagogas & ritus Iudæorum tolerare? Ratio dubitandi oritur à paritate Paganorum quorum tempa claudi jubentur, & dejici. l. 1. § 1. *omnia Cod. de Paganis.* Cur non similiter demoliendæ essent Iudæorum Synagogæ, quorum Ceremoniæ exercentur in odium fidei Christianæ? hoc non obstante Respond. Tolerari posse; Ratio est quia per Iudaicas Ceremonias olim fuit præfigurata Christianorum veritas quam nos tenemus, unde fidei nostræ testimonium in Ceremoniis Iudæorum viderimus, quam utilitatem in Paganorum ritibus non reperimus.

QUÆRES 4. An Iudæi & Pagani cogi possint ad suscipiendam fidem? Suadere id videtur textus *can. jam vero caus. 23. q. 4.* quo subditus infidelis exactione tributi ad eam compelli, & tex-

Hh 5

tus,

tus l fin. Cod. de paganiis, qua baptizari renuentes con-
fiscatione bonorum & exilio plecti jubentur, &
exemplum Regis Hispaniarum, qui Iudæos baptis-
mum recusantes confiscatione, flagellatione, & exi-
lio punivit. Quibus non obstantibus Respond.
Eos directè ad fidem suscipiendam cogi non posse,
cum nec potestas Ecclesiæ, quæ flos baptizatos
judicat, nec jurisdictione principum, quæ tranquilli-
tatem tantum Reipublicæ considerat, eò usque se
extendat; indirectè tamen, *præmiis videlicet privile-
giis*, vel rigorosis exactiōibus, ad fidem induci
posse communis est Canonistarum & Theologorum
Doctrina; Et de hac loquuntur allegati Canones,
non de coactione directâ; executio Regis Hispa-
norum in Iudæos facta coactionem directam lici-
tam esse non evincit; vel enim facta est ob pericu-
lum perversionis, aut adevitanda gravia mala; quæ
ut experientia loculenter testatur, ex eorum malitia
in rem publicam Christianam derivantur.

TITULUS VII.

De Hæreticis.

QUÆRES I. Quid sit hæresis. Respond.
Hæresis est error contra fidem cum perti-
naciâ conjunctus in eo qui fidem suscepit.
Ex qua definitione patet hæreticum non esse qui
doctrinam suam Iudicio Ecclesiæ contrariam esse
ignorat, propter defectum pertinaciæ; nec eum
qui metu percussus exterius fidem negat, quam in-

corde